

SOSIALURIN

Blasðstjórn:

Vilhelm Johannesen,
Fyrirbils ábyrgðarstjóri,
tlf. 5 5873, Klaksvík

Prentastaður:

Prentsmiðjan á Heygsbreyt
tlf. 1 1820
Tórshavn

Tað er ikki loyvt av avfotografara lýsingar og myndir úr SOSIALURINUM til nýtslu í øðrum bløðum uttan loyvi frá ábyrgðarblasðstj.

Ólík kor

TAÐ ER tíverri ein sannroynd, at korini hjá teimum ymiskum bólkunum í samfelagnum, eru ógvuliga ólík, og at tað framvegis er talan um ein stórn ójafnað og ein týðuligan stættarmun.

EIN PARTUR av fólkinum hevur fast arbeiði og er fastlönt fólk, hjá hesum hevur ein ella fleiri sjúkradagar, skeivir heilidagar ella annað tilfitt onga ávirkan á lønina.

EIN ANNAR partur av fólkinum hevur toluliga fast arbeiði at fara til, men ikki fasta løn, soleiðis at tá hesi missa arbeiðsdagar orsakað av sjúku, skeivum heilidögum ella av øðrum ávum, so er hetta samstundis ein beinleiðis inntøku-missur.

UPPAFTUR er ein triði bólkur, sum umframt at vera við skerdan lut á sama hátt sum seinast nevndi, eisini kennir sviðan av, at arbeiðsloysi er, í stytt ella longri tíð.

Í OKKARA grannalondum hevur javnaðarpolitikkurin havt so stórt árin á politiska arbeiði, at har kunnu hesir partar av fólkinum fáa hjálp sum sjúkrapening, arbeiðsloysisstuðul og annað, tá tørvur er á slíkum.

HER HJÁ okkum hevur javnaðarpolitikkurin, tíverri ikki fingið slíka undirtøku, at møguleiki hevur verið fyrri, at ríkið reinan javnaðarpolitikk, tó hevur eydnast at bøtt um tey verstu brekini á sosiala økinum.

HÓAST teir aktivu politikarnir fyrri allar flokkar lástast at vera positivir yvir fyrri teimum sosialu veitingunum, so hendir tað av og á, at ein — mann og mann ímillum — hoyrir mótsøðumenn av javnaðarpolitikkinum ræða fólk við, at kemur javnaðarflokkurin at fáa stórri ávirkan á landsins politikk, so verða allar tær sosialu veitingarnar sum fáast kunnu í øðrum londum, eisini sjúkrapeningur og arbeiðsloysisstuðul, settar í gildi í Føroyum, og at hetta er ein ósunnur politikkur, hetta at fólk skulu fáa nær-um líka nógvan pening fyrri onki at gera sum fyrri at arbeiða.

EIN HEVUR ongantíð hoyrt eitt orð grett um tað, at tað er ósunt tá hin fastlönti kann hava ein og fleiri sjúkradagar, kann loyva ser at fara á flot ella at vera burturi frá arbeiði av øðrum ávum, við fullari og óskerdari løn. Men so skjótt talan er um tað arbeiðandi fólki so verður tosað um ósunnan mentalitet, um skráplanirog hvørt av sínum. Hetta er tó ikki eindómi.

NIÐURSTØÐAN tykist altíð verða hin sama. Meðan øll tey sum ikki bera heiti arbeiðsfólk, hava frítíð úr fyra vikur og upp eftir, uttan at hetta nerver nakað, so verður beinan vegin sagt, tá talan er um at vinna verkafólkinum fyra vikurs frítíð við løn, at hetta tolvir vinnulivið og samfelagð ikki at bera.

KVINNAN fær á fleiri økjum somu løn sum maðurin og tað nerver ikki, men tá talan er um at geva verkakvinnuni líkaleik, tá tolvir vinnulivið heldur ikki hetta.

TAÐ ER hvørki «ónationalt» ella ósumuligt, at føroyskir akademikarar, lærarar, tænaðsmenn og onnur, eru limir í donskum vinnufeløgum, men so skjótt talan er um verkafólk, um arbeðarar, handverkarar, fiskimenn og aðrar, so er tað beði «ónationalt» og ósumuligt at vera limur í donskum vinnufelag.

OG SOLEIÐIS er tað heldur ikki talan um ósunnan mentalitet, tá tey sum framman undan eru nógv betur fyrri í samfelagnum, fáa fulla og óskerdar løn, meðan tey eru sjúk ella av øðrum orsökum eru burturi frá arbeiðnum; men tá talan er um at veita tí arbeiðandi fólkinum sjúkrapening og arbeiðsloysisstuðul, tá er tað beinan vegin skaðiligt og ósunt at fáa pening fyrri ikki at arbeiða.

ENDAMÁLID tykist vera greitt. Tað arbeiðandi fólkið skal á øllum økjum haldast á einum øðrum og legri plani í samfelagnum. Anti-socialistisku krefningar tykist vera fullt yvirbevistar um, at hin arbeiðandi IKKI EIGUR OG IKKI MÁ FÁA SOMU SØMDIR SUM ONNUR. Alt tað sum tykist vera nátturligt hjá øllum øðrum er heilt og aldeilis ómøguligt, tá talan er um verkafólk.

FISKIMENN, verkamenn- og kvinnur! Gerið enda á hesum ójaval! Leiðin til tess er at fara javnaðarpolitikkini til sigurs! Har sum hann hevur s'grað, hevur hann roynst tí arbeiðandi fólkinum hentur.

Dagbókin

Mars var á Havnini mikukvöldið á veg til Íslands.

Mánadagin kl. 14 seinna-partin kemur fyrri í Føroya retti ákæra, sum er reist móti skiparanum á Ørnini úr Havn fyrri at hava trolað 2½ fjórðing innan fyrri fiskimarkið í ein eystan úr Fugloynni 25. oktober í ár. Hetta er triðja ferðin, at Ørnin er ákærd fyrri ólógliga trolfiskiskap.

Landsrætturin, ið hevur verið í Føroyum seinastu dagarnar, staðfesti hinar báðar dómarnar, Ørnin fekk í Føroya retti. Dómarnir vórðu ávíkavist 35.000 og 40.000 kr. í bót, og í báðum førum at missa reiðskapin og at gjalda virðið av veiðunum báðar túrarnar.

Í samband við hýravnogssforaraskriv, ið sent varð tinginum, við áheitan um at broyta tolllógina, varð onki nevnt um, hvussu nógvur undirskriftir vóru til áheitanina. Formaðurin í hýravnogssforarfelagnum í Suðurstreym, Álvur Kirke, upplýsir nú, at tað tilsamans vóru 216 undirskriftir, harav 109 vóru frá hýravnogssforarum í Suðurstreym.

Myndablaðið Eygað nr. 7 er komið.

Eydnuhjólssólan hjá Sjó-manskvinnuringinum í Runavík til frama fyrri Sjómansheimið í Runavík, heldur fram í Glyvra Bio í kvöld.

Skúvanes, sum síðani í summar hevur flutt sand í Grønlandi, er farin at sigla heim.

Í dag giftast í Kollafjarðar kirkju Borghild Jacobsen úr Havn og Hans Sigvard Hansen, málari, úr Kollafirði.

Gullbrúðleyp. Hósdagin 23. í hesum, kunnu hjúnni Elisabeth og Niels Mørk, Sandvík, halda gullbrúðleyp.

70 ár. Julius Steffanson, Árnafirði, fyllir 70 ár í dag.

80 ár. Týsdagin 21. november verður Michael Sólheygg, Klaksvík, 80 ár.

Gudstænastur. Í morgin prædikað Bishop í Kirkjubøar kirkju — Kjartan Mørkøre í Havnar kirkju.

Havnar kirkju — Niels P. Danielsen í Viðareidis kirkju kl. 12.

Ungdómsfundir verða í KFUM í kvöld og sunnukvöldið, beði kvöldini kl. 20.

Framhald frá 1. síðu (2)

at geva burtur almennan pening til teirra, sum hava ov mikil frammanundan.

Dømini um at veita idnaðar virkjun hjálp, tí tey eru komin í trupulleikar á ein og annan hátt, hava verið mong, og lögtingið hevur samtykt lógir, til tess at vunnid kann verða á hesum trupulleikum, men tjóðveldismenn hava ongantíð atkvøtt fyrri.

Tað undrar meg tí stórliga, at tjóðveldisflokkurin leggur fram uppskot á tingi um at veita stuðning til byggjan av føroyskum idnaðarvirkjun og rakstrarstuðningi til somu virkjur. Er hetta ikki tað sama sum at geva skattaborgarans pening til teir stóru, men bert í øðrum líki, segði framsøgumaður javnaðarflokksins á tingi, J. Fr. Øregaard, m. a. um idnaðarviðurskiftini.

Í blaðnum mikudagin prenta vit alla røðuna, ið J. Fr. Øregaard helt undir viðgerðini av logmansrøðuni.

Framhald frá 1. síðu. (1)

sering, varð bygd nýggj telefontøð í Klaksvík, og varð hon tikið í nýtslu sama dag.

Tað næsta stigidi í automatiseringini var automatisering av telefonini á Tvøroyri, og 16. desember í ár er ætlanin at automatiskt millumbygðasamband ímillum bygdin Vág-Sumba- Vikarbyrgi- Akur-Lopra- Hov og Porkeri, skal verða tikið í nýtslu.

Seinni kemur Hvalba eisini upp í hetta automatiska millumbygðasambandið. Aftaná automatisering av hesum bygdum, verður farið inn á Skála fjørðin, har stóðir skulu verða gjørdar í Runavík og í Seldarfirði.

Nýggjar automatstøðir eru í gerð í Leirvík og Fuglafirði, har eisini verður automatiserað.

Sólbjörn Jacobsen leggur afturat, at samstundis, sum hesi arbeiði verða gjørd, fer fram stórt kaðalarbeiði í Havnini, soleiðis at tað í næstum verða tilsamans 4000 telefonnummur. Stundum hava staðstir trupulleikar av hesum kaðalarbeiði, við tað, at ongin ávís býarplánsælan hevur verið, sigur teknisk stjórn á Telefonverkinum, Sólbjörn Jacobsen.

Framhald frá 1. síðu (3)

staðni í blaðnum í dag, var eisini til viðgerðar á fundinum í gjárkvöldið. Onki var freit um avgerðir, ið býráðið tók í hesum máli, tá blaðið fór til prentingar í gjárkvöldið.

Tað er tí móguligt, at viðurskiftini í samband við setan av skúlasjóra við Meginskúlan í Havn, sum brævið frá skúlasjónirni snúdi seg um, eru vorðin greiðari eftir fundin í gjárkvöldið, og vilja vit tí í hesum sambandi gera lesararnar varugar við, at frágreiðingin frá býráðsfundi í blaðnum í dag, er frá fundinum hós-kvöldið.

hildið fram sum andstöðuleiðari. Og so man vera við Hákun Djurhuus.

viðmerkingar

Har hoyrir hann heima

Nú orðaskifti um logmansrøðuna á Ólavsøku er til viðgerðar og verður útvarpað, hoyrdu lurtarnir tá fyrsta kvöldið teir seks framsøgumennirnir, teirra millum framsøgumann fólka flokksins Hákun Djurhuus.

Lurtarnir lögdu til merkis, hvussu hesin royndi at ironisera, at háða og spotta sitandi landsstýri.

Men somu lurtarar vita, at fólkaflokkurin frá 1950 til 1958 sat í landsstýrinum, og at Hákun Djurhuus sjálvur sat sum landsstýrismaður í fleiri ár.

Og lurtarnir minnst, at tað var í hesum árum, at uppskoti um fólka-, avlams- og einkjupensjón ferð eftir ferð vórðu feld, at tað var í hesum árum, at føroyskir fiskimenn máttu leita ser til Íslands og annars vinna sína úrtøku við norskum, bretskum og týskum skipum, at tað var í hesum árum, at uppskoti um hækking av minstulóni ferð eftir ferð varð feld, at tað var í hesum árum, at øll útbýgging beði á landi og sjógvi lá still, at tað var í hesum árum, at orðafellið vælfæðarsamfelag varð í ferð við at gerast veruleiki.

Men lurtarnir minnst eisini at fólkaflokkurin í 1963 kom aftur í landsstýrið og at sjálvur Hákun Djurhuus gjørdist lögmaður, og at undir hesum landsstýri kom steður í á øllum økjum. Skipaflothin minkaði og øll útbýgging annars helt uppat. Tað var við trolvið stríð, at sitandi samgonga, tá hon kom til í 1967, fekk gongd aftur á útbýggingina, soleiðis at vit aftur kunnu tala um framburð og vøkstur og gleðast um, at vit nú aftur kenna orðafellið vælfæðarsamfelag sum ein veruleika.

Hetta sigur okkum, at fólkaflokkurin og Hákun Djurhuus hava stit retta pláss í andstöðuni, har hoyrir hann heima. Vit løsu um dagarnar í vikublaðnum »Newsweek« eina samrøðu við Willy Brandt. Spurdur hvat hann helt um leiðaran av Kristiliga Demokratiska flokkinum Rainer Barzel, svaraði Brandt: »Hann er ein frálíkur andstöðuleiðari, ja so góður, at hann átti at